

I ara què?

Andreu Mas-Colell

L'episodi estatutari ha conclòs. I ara què? Una primera resposta és un xic depriment. La negociació, constant i feixuga, amb els governs centrals continuarà. Tampoc no variarà la resistència de l'estat a cedir res. Les beques romandran sense transferir, els nous projectes de lleis universitàries, o sobre la dependència, prendran arrabassar competències. La defensa del control central de l'aeroport serà de tal envergadura que només la necessitat de vots a Madrid podrà esberlar-la algun dia. És clar que és millor negociar amb un Estatut més potent al darrere, però la fi dels episodis de negociació no s'albira.

Hem de procurar, doncs, disposar de bons polítics (de tots els colors). Però em temo que si la voluntat de fer avançar la nació es redueix a aquest combat permanent a les altures, tard o d'hora ens vencerà el cansament i la apatia. Si la societat ha de mantenir la il·lusió pel projecte nacional, n'ha de compartir el protagonisme. És, doncs, l'hora de fer coses per impulsar el país que no siguin coses directament governamentals o pauta-des per les agendes públiques. Ja ho fem, però ho hem de fer més. D'aquí a vint anys Catalunya no serà un país de primera si el que pot mostrar són només les realitzacions dels seus governs, per més bones que siguin.

Per afrontar aquest repte de dinamització des de la societat, Catalunya disposa d'un actiu: el talent de la seva gent. Crec que,

d'aquest, en tenim més del que en tindríem si no hi hagués projecte col·lectiu.

Ara bé, el complement necessari del talent és l'empenta, i aquí tenim passius. A la nostra ànima s'han infiltrat alguns trets culturals que no ens afavoreixen. N'assenyalaré tres, relacionats.

El primer és una certa pèrdua del gust per l'obra ben feta. Crec que els nostres estàndards de qualitat sobre el que fem no són, en general, gaire alts. I tampoc no som molt exigents com a usuaris. I si no som exigents envers la qualitat del que rebem, no rebrem qualitat. És per això que la internacionalització és tan important. Si un restaurant és reconegut a França o un article científic es publica a *Lancet*, és que són bons.

Un altre tret negatiu és que Catalunya, avui, no es distingeix per l'esperit emprenedor de la seva gent, un fet molt greu per a un país que vol ser econòmicament dinàmic. A Catalunya, fer diners, ser competitiu, està mal vist. La preferència per la seguretat preval sobre les opcions de risc. Potser en això ens ajudarà la immigració. Però no serà suficient. Ens cal un canvi d'actitud. Si d'aquí a deu anys tinguéssim un equip de futbol en primera divisió amb accionistes que haguessin fet la seva fortuna amb empreses de biotecnologia, aniríem bé.

Per darrere d'ambdues mancances hi ha un malentès: penssem que aplaudir als millors és un escarni cap als que no hi podran arribar. I així hem desacreditat l'ambició d'excel·lència. Però aquesta és quelcom molt diferent. És la voluntat de desenvolupar les capacitats individuals fins a on poden arribar, tot reconeixent que les persones som molt diferents, que tots som bons en alguna cosa, i que, si fem l'esforç i si la societat ens anima i ens aplaudeix, podem arribar a ser excel·lents en el que som bons. Les societats que assoleixen aquest ple aprofitament del talent dels seus ciutadans esdevenen societats font, creadores de models i d'idees per a la resta. És possible que, com en els esports, la competició sigui part dels instruments utilitzables per afinar les potencialitats individuals, però no és l'objectiu en si mateix. La qüestió no és guanyar les medalles d'or de les Olimpíades (esportives o matemàtiques) sinó el goig, l'esforç i la utilitat de preparar-se, d'autoexigir-se, de participar amb dignitat, d'arribar al límit d'un mateix.

El president del Govern espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, amb el seu homòleg català Pasqual Maragall.

“Les societats que assoleixen aquest ple aprofitament del talent dels seus ciutadans esdevenen societats font, creadores de models i d'idees per a la resta. És possible que, com en els esports, la competició sigui part dels instruments utilitzables per afinar les potencialitats individuals, però no és l'objectiu en si mateix”